

Būtiskākās kļūdas būvdarbu konkursa nolikumos, problēmas saistībā ar vides prasību iekļaušanu

Lektore: Dace Gaile, IUB

“Zaļais iepirkums” vai parasts iepirkums

- Iepirkuma mērķis
- Zaļo prasību iekļaušana
 - tehniskajā specifikācijā
 - līguma izpildes noteikumos
 - pretendentu atlases prasībās
 - piedāvājumu vērtēšanas kritērijos
- Zaļo iepirkumu uzskaitē

Tehniskās specifikācijas

- Viss sākas ar būvprojektu!
- Iekļautie darbi un apjomi
- Prasības materiāliem un tehnoloģijām, tai skaitā **vides prasības** (ekomarkējumi, citi standarti)
- Saprātīga prasību izvirzīšana
 - Ko piedāvā tirgus?
 - Prasību formulēšana - vai visas prasības iekļaut kā obligātas vai noteikt vēlamas prasības, kas tiks ņemtas vērā, nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu
- Minimālais garantijas termiņš un nosacījumi

Līguma izpildes noteikumi

- Laika grafiks, darba organizācija
- Atkritumu savākšana un šķirošana
- Troksnis, putekļi, vibrācija
- Prasības – kontrole!

Prasības pretendentiem

- Reģistrācija EMAS vai ISO 1401 vai citi pierādījumi par spēju realizēt līdzvērtīgus pasākumus

Piedāvājumu izvēles kritēriji

- Primārais piedāvājumu izvēles kritērijs - saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums
- Zemākā cena, ja pasūtītājs uzskata, ka lietderīgāk izvēlēties piedāvājumu ar viszemāko cenu un sagatavotā tehniskā specifikācija ir detalizēta.
- Saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā:
 - vērtēšanas kritēriji - saistīti ar līguma priekšmetu, konkrēti izteikti un objektīvi salīdzināmi vai izvērtējami
 - kritēriju īpatsvari un skaitliskās vērtības
 - vērtēšanas algoritms saskaņā kritērijiem un apraksts, kā tiks vērtēts katrs no norādītajiem vērtēšanas kritērijiem

Piedāvājumu vērtēšana

- Vērtēšanas kritēriji, kuros ņem vērā materiālu atbilstību vides prasībām, videi draudzīgas tehnoloģijas, energoefektivitātes rādītājus
- Vērtēšanas kritēriji, kurus nedrīkst izmantot:
 - pieredze (darbības gadi, objektu skaits)
 - personāla pieredze
 - apgrozījums
 - tehniskais nodrošinājums
 - citi pretendenta kvalifikāciju raksturojoši faktori

Iepirkuma procedūras dokumentācija

- Piedāvājuma noformējuma prasības – *jo sarežģītāk formulētas, jo vairāk iespējamās kļūdas*
- Prasības pretendenta kvalifikācijai – *samērīgas ar iepirkuma priekšmetu*
- Tehniskās specifikācijas – *nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei*
- Piedāvājumu izvēles kritērijs - *saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums; viszemākā cena tad, ja tehniskā specifikācija ir pietiekami detalizēta*

Pretendentu izslēgšanas noteikumi

- Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 39.panta jaunajai redakcijai pasūtītājs var pieprasīt iesniegt:
 - pretendenta paša apliecinājumu, ka tas nav atzīts par vainīgu noziedzīgā nodarījumā;
 - pretendenta paša apliecinājumu, ka tas nav atzīts par vainīgu būtiskā profesionālās darbības pārkāpumā, tai skaitā vides un konkurences tiesību būtiskā pārkāpumā;
- Pasūtītājs pats iegūst informāciju:
 - no Valsts darba inspekcijas (www.vdi.lv) par to, ka pretendents nav atzīts par vainīgu darba tiesību būtiskā pārkāpumā, kas saistīts ar nodarbināšanu bez darba līguma;
 - no publiskām datu bāzēm par to, ka pretendents nav atzīts par maksātnespējīgu (Maksātnespējas reģistrs www.ur.gov.lv) un tam nav nodokļu parādu

Izziņu pieprasīšana

- Izziņu par maksātspēju un nodokļu nomaksu pieprasa tikai tādā gadījumā, ja pasūtītājs pats nevar to saņemt publiskā datu bāzē.
- Atklātā konkursā izziņu par maksātspēju un nodokļu nomaksu pieprasa tikai no konkursa uzvarētāja (pirms lēmuma paziņošanas), citos gadījumos - ja izziņa ir pieprasīta, tā jāiesniedz kopā ar piedāvājumu.
- Ja informācija saņemta no publiskām datu bāzēm – pretendents ir tiesības iesniegt pierādījumus par to, ka uz viņu neattiecas izslēgšanas nosacījumi.

Izziņu pieprasīšana

- Ja pieprasa izziņas:
 - nedrīkst saīsināt likumā noteikto izziņas derīguma termiņu (**3 mēneši** pirms iesniegšanas dienas);
 - nav pamata pieprasīt izziņu, kas adresēta tieši pasūtītājam (tas attiecas arī uz atsauksmēm);
 - nav pamata pieprasīt dokumenta oriģinālu – pietiek ar pretendenta apliecinātu kopiju

Atbilstība profesionālās darbības veikšanai

- Reģistrācija Būvkomersantu reģistrā – publiski pieejamas datu bāzes izmantošana
- Būvprakses sertifikāti – reglamentētā/nereglamentētā sfēra

Kvalifikācijas prasības

- Kvalifikācijas prasību mērķis
 - novērtēt pretendenta saimniecisko darbību, tās stabilitāti, lai mazinātu pasūtītāja risku
 - pārliecināties, vai pretendents spēs izpildīt līgumu
- Pretendentam izvirzītās prasības nedrīkst pārsniegt robežu, kas objektīvi nepieciešama iepirkuma veikšanai !

Pretendenta tehniskās un profesionālās spējas

- Pasūtītājs nosaka minimālās prasības pretendenta pieredzei, personāla kvalifikācijai, tehniskajam nodrošinājumam – **samērīgi ar iepirkuma priekšmetu!**
- Pretendenta būvdarbu pieredzi apliecina ar pabeigtiem objektiem pēdējos 5 gados
- Pretendenta projektēšanas pieredzi apliecina ar pabeigtiem projektiem pēdējos 3 gados

Apakšuzņēmēji

- Pasūtītājs iepirkuma procedūras dokumentos pieprasa, lai pretendents savā piedāvājumā norāda tās līguma daļas, kuras nodos izpildei apakšuzņēmējiem, kā arī visus paredzamos apakšuzņēmējus.
- Publiska būvdarbu līguma gadījumā apakšuzņēmējiem **drīkst nodot ne vairāk par 70 %** no kopējā veicamo būvdarbu apjoma.
 - *Publisko iepirkumu likuma 20.panta otrajā daļā noteiktais 70 % apjoms ir limits, kura robežās pretendents ir izvēles brīvība attiecībā uz veicamo būvdarbu nodošanu apakšuzņēmējiem, un pasūtītājs nav tiesīgs nekādā veidā šo likumā noteikto nododamo būvdarbu apjoma limitu samazināt (31.10.2008. IIK lēmums Nr.4-1.2/08-416).*

Finanšu piedāvājumi

- Darbu saraksti un tāmes
- Tāmju komplekti – LBN 501-06
- Tāmju aizpildīšana

Aritmētisko kļūdu pārbaude

- Piedāvājumu vērtēšanas laikā pasūtītājs pārbauda, vai piedāvājumā nav aritmētisku kļūdu.
- Ja pasūtītājs konstatē šādas kļūdas, tas šīs kļūdas izlabo. Par kļūdu labojumu un laboto piedāvājuma summu pasūtītājs paziņo pretendentam, kura pieļautās kļūdas labotas.
- Vērtējot finanšu piedāvājumu, pasūtītājs ņem vērā labojumus.
- Pārakstīšanās kļūdas, norādot vienību cenas, nav aritmētiskās kļūdas

Piedāvājuma nodrošinājums un citas garantijas

- Piedāvājuma nodrošinājums – trešās personas sniegts galvojums (banka vai apdrošināšanas kompānija), **ne lielāks par 5 % no paredzamās līgumcenas**
- Piedāvājuma nodrošinājums gadījumos, kad piedāvājumu iesniedz pretendentu grupa
- Piedāvājuma nodrošinājuma termiņa pagarināšana
- Līguma nodrošinājums – *nosaka samērīgi !!!*
- Avansa garantija; ieturējuma nauda – *jāizvērtē lietderīgums un samērīgums!!!*

Kļūdas iepirkumu dokumentos

- Nav ņemti vērā Publisko iepirkumu likuma grozījumi (izziņu pieprasīšana, izziņu derīguma termiņš, atsauce uz 49.pantu)
- Likumam neatbilstošs aritmētisko kļūdu labošanas apraksts
- Nav vērtēšanas kritēriju apraksta, piemēram, darbu izpildes termiņš – 30% (bez nekādiem komentāriem)
- Ko nozīmē 5 gadu pieredze būvdarbu vadītājam?

Kļūdas iepirkumu dokumentos

- Diskutabli formulējumi: pretendentu noraidīs, “ja tas sniedzis neprecīzas ziņas”, “ja tas veic darbības ar mērķi tieši vai netieši ietekmēt vērtēšanas procesu”
- Uzskaitīts liels klāsts zaļo kritēriju materiāliem – nav pārlicības, ka ir izvērtēts reālais tirgus piedāvājums; varbūt daļu no tiem vajadzēja iekļaut kā vēlamās prasības, kas dod papildus punktus vērtēšanā.
- Uzdevums nodrošināt iespējami lielāku energoefektivitāti būvlaukumā, bet nav saprotams, vai un kā tas tiks ņemts vērā, piedāvājumus vērtējot.

Kļūdas iepirkumu dokumentos

- Atklātā konkursā var piedalīties Latvijas Republikā līdz piedāvājuma iesniegšanas dienai reģistrētas juridiskas personas, personālsabiedrības vai personu apvienības, kuras LR likumdošanā noteiktajā kārtībā ieguvušas atļauju veikt uzņēmējdarbību attiecīgajās būvniecības jomās....
- Kur un kā reģistrē personu apvienības, lai tās drīkstētu veikt uzņēmējdarbību būvniecībā?

Kļūdas iepirkumu dokumentos

- Konkursā var piedalīties personas, kuras reģistrētas konkursa nolikuma izsniegšanas sarakstā, veikušas objektu apskati un reģistrētas objektu apskates sarakstā ...
- Tātad, ja nav reģistrētas, tiks izslēgtas?

Kļūdas iepirkumu dokumentos

- Kopā ar piedāvājumu iesniedzams piedāvājuma nodrošinājums **5% apmērā no piedāvājuma (ieskaitot PVN) summas**, piestādot Bankas galvojumu pēc parauga, kurš pievienots pielikumos pie šī konkursa nolikuma....

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pretendentam jāpievieno piedāvājumam no savas puses neatsaucams piedāvājuma nodrošinājums _____Ls (_____tūkstoši lati) kopējā plānotā iepirkuma līgumsumma – _____ un tam jābūt spēkā no piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām līdz piedāvājuma spēkā esamības termiņa beigām.

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Izslēdz, ja pretendents nav dokumenta, kas pierāda pretendenta tehnisko kapacitāti, lai īstenotu vides pārvaldības pasākumus atkritumu rašanās samazināšanai būvniecības vietā, pieļaujamā trokšņu līmeņa prasības ievērošanai (EMAS, ISO 14001 sertifikāti vai ekvivalents);

Kas tiks pieņemts kā ekvivalents?

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Visa nolikumā noteiktā informācija Pretendentam jāiesniedz rakstiski un atbilstoši nolikuma pielikumos pievienotajām veidlapām.
- Kā pasūtītājs rīkosies, ja informācija būs atbilstoša, bet forma nē?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pasūtītājs un Pretendents ar informāciju apmainās rakstiski latviešu valodā, nosūtot informāciju pa faksu, elektroniski vai pastu.
- Vai pietiks ar e-pastu vai jāšūta arī oriģināls pa pastu? Kad uzskatīsim, ka informācija, kas šūta, izmantojot e-pastu, ir saņemta?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Darbu izpildes vietas pretendentiem ir pieejamas apskatei.
- Kā pieejamas? Jebkurā laikā? Kas jādara, lai varētu iet un paskatīties?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pretendents, aizpildot nolikuma 5.pielikumu „Tehniskais piedāvājums”, nedrīkst patvaļīgi veikt grozījumus tāmēs: izlaist atsevišķus darbu nosaukumus, papildināt ar jauniem darbu nosaukumiem, grozīt darbu nosaukumu vai mērvienību.
- Tehniskais piedāvājums ir tāme? Tāmju formās nav darbu nosaukumu un mērvienību – vai jāsaprot, ka dotie darbu saraksti jāpārraksta lokālajās tāmēs un koptāmē “neko neizlaižot un negrozot”?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Finanšu piedāvājumu vērtēšanas laikā komisija pārbauda, vai finanšu piedāvājumā ir iekļautas visas prasītās izmaksas vai nav aritmētisko kļūdu Tehniskajā piedāvājumā un finanšu piedāvājumā, vai nav saņemts nepamatoti lēts piedāvājums, kā arī izvērtē un salīdzina piedāvājumu cenas.

Finanšu piedāvājums

Daļas Nr.	Darba izpildes vietas	Piedāvātā cena Ls (bez PVN)	PVN Ls	Kopējā piedāvātā cena Ls (ar PVN)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Ja komisija konstatē aritmētiskās vai pārrakstīšanās kļūdas, tā rīkojas šādi:
 - ja konstatēta neatbilstība starp vienības cenu un piedāvājuma cenu, kas iegūta sareizinot vienības cenu ar apjomu, tad noteicošā ir norādītā vienības cena,
 - ja konstatēta neatbilstība starp piedāvājuma cenu bez PVN un „Tāmē” norādīto summu, tad noteicošā ir „Tāmē” norādītā summa.
- Ko darīt ar summēšanas kļūdām? Kuras tāmes cipari būs noteicošie – koptāmes?

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Veicot energoefektivitātes paaugstināšana Jelgavas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu ēkās Pretendentam ir jāveic saskaņā ar Tehniskajiem projektiem ietverot sekojošus darbus :

Darbu saraksti un apjomi

N.p.k.	Darbu nosaukums	Mērvienība	Daudzums

Veicamo darba daudzumu saraksts ar izceļojumiem KOPTĀME

Nr.	Darbu nosaukums	Izmaksas (Ls)	Darba alga	Materiāli	Mehānismi	tai skaitā sociālais nodoklis (24,09%)
1.						
2.						
3.						
4.						
Ar virsziedvumiem saistītās izmaksas (...%)						
Ar plānotajiem uzkrājumiem plānotās izmaksas (...%)						
Būvniecības izmaksas kopā						
pievienotās vērtības nodoklis 21%						
PAVISAM KOPĀ:						

Tāme

Nr. p. k.	Darbu nosaukums	Mērvienība	Daudzums	Vienības izmaksas					Kopā vienam apjomam					Summa
				lika norma	katēgorijas līkne	darba alga	materiāli	mehāniskā transporta amortizācija	Kopā	Nepieciešamais laiks	darba alga	Materiāli	Mehāniskā transporta amortizācija	
				(Ls/h)	(Ls)	(Ls)	(Ls)	(Ls)	(Ls)	(h/d)	(Ls)	(Ls)	(Ls)	(Ls)
	KOPA													
	Transporta izmaksas (% no materiālu izmaksām)	%												
	</													

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Ja vairāki piedāvājumi iegūst vienādu punktu skaitu, komisija pieņem lēmumu par tā pretendenta piedāvājuma izvēli, kura veiktās vidējās darba devēja sociālās iemaksas apmērs uz vienu nodarbināto pēdējo sešu mēnešu laikā ir vislielākais. Šādā gadījumā komisija pieprasa pretendentiem izziņu par pēdējo sešu mēnešu laikā veikto vidējo sociālās apdrošināšanas iemaksu apmēru un vidējo nodarbināto skaitu.
- *PIL 49.pants ir izslēgts ar 2009.gada 16.jūlija grozījumiem!*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Komisija triju darbdienu laikā, pamatojoties uz attiecīgās personas pieprasījumu, informē Pretendentu par tā piedāvājuma noraidīšanas iemesliem.
- *Atgādinājums – saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma gadījumā pretendentam, kurš nav noraidīts, bet neieguva maksimālo punktu skaitu sniedz informāciju par izraudzītā piedāvājuma raksturojumu un nosacītām priekšrocībām*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pretendentam jāparaksta un jāiesniedz Pasūtītājam iepirkuma līgums 5 darba dienu laikā no brīža, kad Pasūtītājs ir uzaicinājis parakstīt iepirkuma līgumu.
- *Ja nu pretendents kaut kāda iemesla dēļ novēloti saņem uzaicinājumu?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Ja izraudzītais Pretendents atsakās slēgt iepirkuma līgumu ar Pasūtītāju 10.8.punktā norādītajā termiņā, Komisija ir tiesīga izvēlēties nākamo atbilstošo piedāvājumu ar pretendentu, kuram ir saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums. Ja arī nākamais izraudzītais Pretendents atsakās slēgt iepirkuma līgumu, iepirkuma komisija pieņem lēmumu izbeigt konkursu, neizvēloties nevienu piedāvājumu.
- *PIL 56.panta sestā daļa!*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- *Iesniegumu par dalībai konkursā vēlams papildināt ar apliecinājumiem par apakšuzņēmēju attiecībā uz visiem 39.pantā minētajiem izslēgšanas nosacījumiem (profesionālās darbības pārkāpumi, maksātnespēja).*
- *Paša apakšuzņēmēja apliecinājumi?*
- *Uzvarētāja pārbaude (maksātnespēja, nodokļi)?*
- *Datu iegūšana no Valsts darba inspekcijas?*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pretendentam (personu grupas gadījumā vismaz vienam no grupas dalībniekiem) iepriekšējo **5** (2004.-2008.) gadu laikā jābūt pieredzei **vispārējos celtniecības darbos, kas ietver arī energoefektivitātes pasākumus**
- *Tāpat pieredzē nevar uzrādīt objektus, kas pabeigti 2009.gadā?*
- *Apjomu salīdzināšana pēc objektu vērtības naudā (2004.gada cenas un 2009.gada cenas?)*

Konkrēta nolikuma prasību piemēri diskusijai

- Pretendentam ir tiesības līdz iepirkuma līguma noslēgšanai iesniegt Iepirkuma uzraudzības birojam iesniegumu par Pasūtītāja darbību saistībā ar konkursa likumību, ja tas uzskata, ka Pasūtītājs vai Komisija nav ievērojuši iepirkumu regulējošo normatīvo aktu prasības un tādējādi pārkāpuši iesnieguma iesniedzēja likumīgās tiesības un intereses.
- *Pretendents var iesniegt iesniegumu 10 dienu laikā pēc paziņojuma par iepirkuma procedūras rezultātiem publicēšanas IUB mājas lapā!*

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

